SCHAKEN

Een echte amateur

VOLGENDE WEEK:
MAX REBATTU JR (BRIDGE)

door **Hans Böhm**

Henk Plantfeber was zijn leven lang schaakliefhebber, hij overleed vorige week. We kregen pas echt contact nadat ik was opgehouden met schaken in de arena, vanaf 1985. Ik ging toen explicatie doen van partijen en werkzaamheden voor de pers en dan was er altijd wel een moment om met Henk even samen te zitten. Henk kwam als ik explicatie deed, hij was een fan van me, dat heeft hij meermalen gezegd maar hij had niet in de gaten dat ik in de loop der tijd ook fan van hem werd. Zijn manier van in het leven staan, vond ik bijzonder. Henk belde me vanaf die tijd te pas en te onpas en dan vertelde hij een mop of zei iets over zijn schaakclub, dat hij een mooie partij had gespeeld of dat Bobby Fischer toch eigenlijk de beste schaker van alle tijden was of over weer zo'n bijzondere handelstransactie van hem. Henk was marktkoopman zonder marktkraam, hij reisde rond met allerhande spulletjes. Om die aan de man te brengen, dat was de kunst. Daar zaten prachtige verhalen tussen. Hij had een keer van die doorzichtige brillen waar je met een knopje lichtjes in kon laten branden. Met twee standen: constant of flikkerend. Dan ging Henk met een tas vol brillen naar een homobar, bestelde een colaatje, zette zijn bril op standje flikkerend en wachtte rustig af.

Binnen de kortste keren kwam er een vrolijke jongen vragen of hij de bril mocht kopen en dan zei Henk: „Ik heb er toevallig wat bij me en ze kosten drie gulden per stuk maar slechts vijf gulden als je er twee neemt." Een uurtje later zat de hele bar met vrolijke brillen en ging Henk weer huiswaarts. Henk was het niet eens met mijn manier van geld beleggen. „Wat maak jij nou, je mag blij zijn met 10%", zei hij dan: „Ik maak meer dan 100%."

Maar dat was allemaal niet waarom Henk bijzonder was. Henk had het naar zijn zin als hij een ander aan het lachen maakte. Dat is een bijzondere eigenschap, plezier hebben in het plezier van anderen. Daar zijn vele voorbeelden van te geven, afgezien van die honderden moppen die hij eindeloos repeterend herhaalde, maar wel met de bedoeling dat je plezier had. Toen Henk 80 jaar

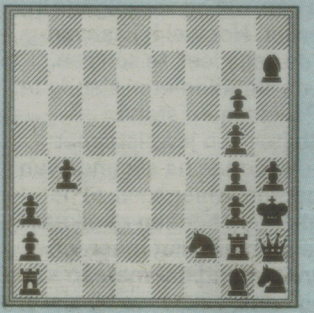

werd was er een feestje in het verzorgingshuis, met schaaktaart. Henk nam de chocolade koningin, hij gaf mij de koning. Het zal zo'n 25 jaar geleden zijn geweest, we woonden al in Hilversum, toen Henk een keer belde en vroeg of hij langs mocht komen omdat hij een grote tas met spulletjes voor me klaar had staan en een persoonlijke vraag had. Toen hij eenmaal uitgepakt was, lag de grond vol met sleutelhangertjes met koeien of dolfijnen die ook een passend geluidje maakten, een Zwitserse messenset, brillen en glazen met lichtjes, uitschuifbare apparaten waarmee je iets kon oppakken, ook magnetisch, pakketten met servetjes met de opdruk van 100 euro, en nog zoveel meer. Ik heb de meeste spullen doorgegeven aan de buurjongens of uitgedeeld bij simultaans maar een paar items bewaar ik. Dat zijn de kerstman en de hond, die als je op de voet of poot drukt een liedje gaan zingen en ritmisch meebewegen. We zetten ze onder de kerstboom en iedereen die ze ziet schiet in de lach. En die servetten doen het goed als iemand uit de financiële wereld blijft lunchen. Dan wordt er even fijntjes geglimlacht. En bij al die lachjes denk ik aan Henk. Dat zou hij leuk gevonden hebben. Maar nu die persoonlijke vraag. Henk vroeg me of ik wat wilde zeggen op zijn uitvaart. Hij was nog kerngezond toen, 25 jaar geleden. Het was een opmerkelijke vraag, waar ik met overtuiging op antwoordde: „Natuurlijk Henk."

Diagram

Opgave: zet ergens een witte koning en vervolgens: wit speelt en maakt remise.

De meeste oplossers beginnen met het plaatsen van de koning op h6. Maar dat werkt niet. De bekende Oekraïense studiecomponist Filip Bondarenko heeft vele prachtige, artistieke schaakstudies gemaakt. Meer dan 600 waarvan 190 een prijs kregen. Maar kennelijk wilde hij af en toe gewoon even plezier hebben. Vandaar deze opgave.